

Azərbaycan hər zaman öz ərazisində hər bir vətəndaşının konstitusion hüquq və azadlıqlarına, təhlükəsizliyinə təminat verməklə müxtəlif konfessiyalara və millətlərə məxsus insanların dinc yanaşı yaşamasını təmin etmiş və bu gün də təmin etməkdədir. Müasir dünyada getdikcə dərinləşən sivilizasiyalararası toqquşmalar və ziddiyyətlər fonunda insanların hüquq və azadlıqlarının, etnik-milli dözümlü- lüyün, habelə tolerantlıq və multikulturalizm kimi dəyərlərin bəşəriyyət üçün da- ha önəmli olduğunu göstərir.

İnsan hüquqları ilə vəhdət təşkil edən multikulturalizm dəyərləri ol- madan humanizm, yüksək fərdi və beynəlxalq münasibətlər mədəniy- yəti, insanlar arasında qarşılıqlı an- laşma dostluq və əməkdaşlıq müm- kün deyil. Təsadüfi deyil ki, bu gün dünyada hərbi toqquşmaların, ter- rorizmin, dini ekstremizmin, isla- mafobiyanın, ksenofobiyanın tüğ- yan etdiyi bir dövrdə yüksək tole- rantlığın və multikulturalizmin bir həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycan bütün dini və siyasi baxışlara sahib, müxtəlif mədəniyyətlərə mənsub xalqların vahid dialoq mərkəzinə çevrilib.

Bütün bunlar bir daha onu gös- tərir ki, Azərbaycan dövlətinin hə- yata keçirdiyi siyasətin mərkəzində vətəndaş amili dayanır. İnsana qay- ğı, insan ləyaqətinə hörmət, layiqli həyat səviyyəsi, vətəndaş məm- nunluğu ölkədə həyata keçirilən köklü iqtisadi, sosial və hüquqi isla- hatların təməl prinsipləridir. Həyata keçirilən demokratik islahatlar çər- çivəsində, həmçinin institusional mexanizmlərin, o cümlədən, İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil (Ombuds- man) institutunun təsis olunması da məhz insan hüquqlarının etibarlı müdafiəsinə xidmət etmişdir.

Eyni zamanda, vətəndaş cəmiy- yətinin inkişafı, açıq hökumətin və ictimai iştirakçıqıhm geniş təşviqi, korrupsiyaya qarşı qəti mübarizə, müasir İKT-lərin, elektron və inno- vativ xidmətlərin tətbiqi sahəsində əldə olunan nailiyyətlər, habelə dövlət idarəetməsinin təkmilləşdiril- məsi, ciddi struktur dəyişiklikləri, idarəçilikdə şəffaflığın artırılması bi- lavasitə insanlara layiqli xidmətlər göstərilməsinə, vətəndaş-məmur münasibətlərinin sağlam zəmində qurulmasına hesablanmışdır. Möhtərəm Prezidentimizin təşəbbüsü ilə yaradılmış və Azərbaycan brendi olan "ASAN xidmət" bu gün kor- rupsiyaya qarşı mübarizə və dövlət orqanlarının transparentli-yinin tə- min edilməsi sahəsində uğurlu isla- hat nümunəsidir. Təsadüfi deyil ki, ASAN sosial infrastrukturunu beynəlxalq aləmdə nadir, innovasiyalı və korrupsiyadan uzaq sistem andlan- rılaraq, digər dövlətlərə nümunə ki- mi tövsiyə edilir. Həmçinin, hər bir demokratik cəmiyyətdə insan hü- quqlarının təmin olunmasında müs- təqil məhkəmə hakimiyyətinin müs- təsna rol oynadığı nəzərə alınaraq informasiya sisteminin tətbiqi məhkə- mə fəaliyyətinin daha səmərəli təşkil olunmasına, ədalətli mühaki- məsinə çatımlıq asanlaşdırıl- masına, onun səmərəsinə və key- fiyyətinə əsaslı təsir göstərir, insan- lara daha əlverişli və rahat şərait yaradır. Ədliyyə və məhkəmə-hü- quq islahatları çərçivəsində cəmiy- yətin həssas təbəqələrindən olan azadlıqdan məhrum edilmiş şəxslə- rin hüquqlarının etibarlı müdafiəsi istiqamətində də mühüm tədbirlər həyata keçirilib. Təsadüfi deyil ki, dövlətimizin humanizm siyasəti Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi möhkəm təməl əsasında uğurla inkişaf etdirilib, möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfin- dən imzalanmış əfv sərəncamları, Azərbaycanın birinci xanımı, Hey- dər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan olunmuş amnistiya qərarları ilə on minlərlə şəxsin müxtəlif cəzalar-

dan, o cümlədən azadlıqdan məh- rum etmə cəzasından azad olun- ması insanların azadlıq hüququnun təmin olunmasına xidmət etmişdir. Bu gün Azərbaycan Respublikası- nın Birinci vitse-prezidenti kimi Mehriban xanım Əliyevanın çoxşax- xəli və əzmkar fəaliyyəti ölkəmizin hərtərəfli tərəqqisinə, cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin - qadınların, uşaqların, məcburi köçkünlərin so- sial vəziyyətinin yaxşılaşdırılma- sına, elmin, təhsilin və səhiyyənin in- kişafına hesablanmış mühüm layi- hələrin müvəffəqiyyətlə icrasına, humanizm, tolerantlıq ideya və prinsiplərinin, bu sahədə dövlət si- yasətinin həyata keçirilməsinə mü- hüm töhfələr verir. Cari ilin fevralın- da ölkə Prezidentinin cəza siyasəti- nin humanistləşdirilməsi ilə bağlı imzaladığı mühüm Sərəncam bu sahədə islahatların daha intensiv davamına revac verməklə yeni ya- naşmaların tətbiqinin əsasını qoy- muşdur. Bu, həm də humanizm ide- yalarına daim sadıq qalan dövləti- mizin siyasi iradəsinin təzahürü olaraq cəza siyasətinə, cinayət qa- nunvericiliyinə baxışın yenilənməsi və bu sahədə dünyada mövcud olan müterəqqi təcrübələrin tətbiqi məqsədini daşıyır. Dövlət başçısı- nın Sərəncamı ilə yaradılmış ölkə- miz üçün yeni olan Probasiya xid- mətli məhz məhkumların cəmiyyətdən tam təcrid etmədən cəzasını çəkməsində mühüm institut olmaqla bu istiqamətdə hazırda mühüm tədbirlər görülür, o cümlədən bu sa- hədə beynəlxalq təcrübələr öyrəni-

naşılmasını əyani təsdiq edir.

Bu gün müstəqil Azərbaycanın uğurlarının təməlinə ulu öndərimiz Heydər Əliyevin müdrik siyasi kur- su, strateji proqramlar, konsepsiya- lar və islahatlar dayanır. Alternativi olmayan bu siyasi kurs Azərbaycanın çox qısa bir zaman kəsiyində inkişaf yoluna çıxmasına səbəb olub. Dahi rəhbərimizin ideyaları Azərbaycanın və regionumuzun li- dər Prezident İlham Əliyev tərəfin- dən uğurla davam və inkişaf etdiril- lir. Azərbaycanın sürətli inkişafında, dünyada nüfuzunun durmadan art- masında Heydər Əliyev Fondunun da önəmli rolu var. Ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında Birinci-vitse prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliye- vanın fəaliyyəti olduqca mühüm və əhəmiyyətlidir. Ölkəmizin birinci xanımı Mehriban Əliyevanın ali də- yərlərə söykənən, dövlətinin mar- aqlarını əks etdirən fəaliyyətindən bəhs edərkən, ilk növbədə, onun rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fon- dunun ölkəmizin inkişafına verdiyi töhfələrə, sərgilədiyi çoxşaxəli fə- aliyyətə diqqət yetirmək gərəkdir. Məlum olduğu kimi, 2004-cü il may ayının 10-da fəaliyyətə başlayan Heydər Əliyev Fondu yaradılarkən ümummilli lider Heydər Əliyevin zəngin irsini öyrənməyi, təbliğ et- məyi, onun Azərbaycanın sosial-iq- tisadi və mədəni tərəqqisinə yönəl- miş genişmiqyaslı fəaliyyəti barədə gələcək nəsillərdə əyani təsəvvür yaratmağı, dahi şəxsiyyətin müəllifi olduğu beynəlxalq layihələrin həya-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

AZƏRBAYCANDA HUMANİZM SİYASƏTİ VƏ İNSAN HÜQUQLARI

lır, həmçinin Avropa İttifaqı ilə birgə layihə çərçivəsində Probasiya xid- mətini fəaliyyətinin əsasları, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, tə- lim kurslarının və səfərlərinin, maa- rirləndirmə tədbirlərinin təşkili ilə bağlı pilot layihələr həyata keçirilir. Eyni zamanda, Avropa İttifaqı ilə mediya sahəsində də ayrıca layi- hənin təşviqinə dair razılığa gəlin- miş və bu il layihənin icrasına baş- lanılması nəzərdə tutulur.

Dövlət başçısının 2007-ci ildə imzaladığı Sərəncamla ilk Dövlət Proqramının qəbul olunduğu günün - 18 iyun tarixinin ölkəmizdə İnsan Hüquqları Günü'nün elan olunması dövlətimizin insan hüquqlarına həs- sas münasibətinin bariz təzahürü- dür. Bu il həmin tarixin təsis olun- masının 13 ili tamam olur. Bu mü- nasibətlə respublikamızın müxtəlif yerlərində, ictimaiyyətin, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayen- dələrinin iştirakı ilə dövlət və hü- quq-mühafizə orqanları tərəfindən əhalinin müxtəlif təbəqələrini əhatə etməklə insan hüquq və azadlıqları- nın təmin olunmasına, hüquq bəra- bərliyi üzərində qurulmuş multiku- ltural dəyərləri təbliğ edən silsilə tədbirlərin keçirilməsi ölkəmizdə in- san və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təmin olunmasına hər za- man yüksək diqqət və qayğı ilə ya-

ta keçirilməsini dəstəkləməyi, həm- çinin Azərbaycanın mədəniyyətinin və tarixinin dünyada daha geniş ta- nınılması ilə bağlı aparılan işlərə köməklik göstərməyi qarşısına məqsəd qoyub. O, Ulu Öndərin adı- nı daşıyan fondun yaradılmasından əvvəl də böyük milli təəssübkeşliklə fəaliyyət göstərirdi. Mehriban xa- nım Əliyevanın təəssübkeşliyi, Və- tənə, xalqa bağlılığı, daim qurub- yaratmaq həvəsi ilə yaşadığı, gör- düyü işdən mənəvi zövq aldığı rəh- bərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu- nun reallaşdırdığı layihələrdə daha konkret şəkildə əks olunur. 2017-ci il fevralın 21-i xalqımız və dövləti- miz üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edən, siyasi idarəçilik tariximizdə tamamilə yeni olan bir faktla ya- daşlara yazılacaq. Həmin gün biz dövlət müstəqilliyimizin bərpasın- dan keçən illər ərzində ölkəmizdə mövcud olmuş idarəetmə struktu- runda qabaqcıl Avropa ölkələrinin təcrübəsinə əsaslanan bir yeniliyin reallaşdırılmasının şahidi olduq. Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Mehriban Əliyeva Azərba- ycan Respublikasının Birinci vitse- prezidenti təyin edildi. Birinci vitse- prezident ölkənin ikinci şəxsi kimi yüksək təşkilatçılıq və idarəçilik keyfiyyətlərinə malik olmalıdır. Mehriban xanım indiyədək məsul

olduğu bütün işlərdə peşəkarlıq, bacarıq nümayiş etdirib və onların ha- mısını uğurla yekunlaşdırıb. Əsas məqam odur ki, bu uğurlu nəticələri yalnız Azərbaycan ictimaiyyəti deyil, bütün dünya görüb. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin təyin edilməsi dövlətçilik tariximizdə ye- nilikdir, bir ilkdir. Buna qədər ölkə- mizdə faktiki olaraq belə bir idarə- etmə institutu olmayıb. İkincisi, bu- nunla Azərbaycanın idarəçilik siste- mində tamamilə yeni bir mərhələnin əsası qoyuldu. Möhtərəm Prezi- dentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən islahatlar kursu bununla yeni bir mərhələyə qədəm qoydu. Bu vəzifəyə məhz Mehriban xanım Əliyevanın təyin olunması- nın özü isə ayrılıqda tarixi bir hadi- sədir. Bu ali vəzifəyə layiq olduğu- nu və gələcəkdə də bu məsuliyyətli vəzifəni yüksək bacarıqla icra edə biləcəyini bu günə qədər gördüyü iş- lərlə sübuta yetirib. "Heç də təsadü- fi deyil ki, Prezident İlham Əliyev də tam haqlı olaraq Təhlükəsizlik Şu- rasının iclasında Birinci vitse-prezi- denti təqdim edərkən Mehriban xa- nım Əliyevanı çox peşəkər, bilikli, təcrübəli, prinsipli və xeyirxah bir insan kimi xarakterizə etdi. Mehri- ban xanım Əliyeva həm ölkəmizin Birinci xanımı, həm Heydər Əliyev Fondunun prezidenti və digər qu- rumların rəhbəri kimi uğurlu fəaliy-

yəti ilə xalqımızın böyük təqdirini və etimadını qazanıb. Mehriban xanım Əliyeva daim insanlarla ünsiyyətdə olub, onları düşündürən, narahat edən məsələlərin həlli ilə bağlı müxtəlif tədbirlərin görülməsi tə- şəbbüsü ilə çıxış edib. O, xalqımı- zın və dövlətimizin maraqlarının beynəlxalq miqyasda qorunması, mədəniyyətimizin, tarixi dəyərləri- mizin təbliği istiqamətində mühüm işlər görüb. Həmçinin, onun rəhbər- liyi ilə bir çox beynəlxalq tədbirlərin uğurla həyata keçirilməsi, "Evrosi- sion" və ilk Avropa Oyunlarının pay- taxtımızda ən yüksək standartlara uyğun baş tutması və Azərbaycanın dünyadakı nüfuzunun artmasına önəmli töhfələr verməsi bir daha Mehriban xanımın təşkilatçılıq bacarığının təsdiqi idi. Mehriban xa- nım Əliyevanın təşəbbüsü ilə qəbul olunan Amnistiya aktları minlərlə insana, yüzlərlə ailəyə sevinc bəxş edib. O, ölkəmizdə səhiyyə, təhsil sahələrində mühüm layihələrin tə- şəbbüskarı kimi də uğurlu fəaliyyə- tini davam etdirib. Bütün bunlar isə bir daha Prezidentimiz İlham Əliye- vin nə qədər düzgün bir qərar verdi- yini sübuta yetirir. Prezident İlham Əliyev demişdir: "Mehribanın bey- nəlxalq aləmdə böyük nüfuzu var.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru